

ZÁSADY ROZMÍSTOVÁNÍ A PŘEMÍSTOVÁNÍ TÝLOVÝCH ÚTVARŮ A ZAŘÍZENÍ VOJSKOVÉHO TÝLU V ARMÁDNÍ ÚTOČNÉ OPERACI

Plukovník Jaroslav Šolc

Úvod

Použití nových bojových prostředků čítajíc v to zbraně hromadného ničení přináší řadu zvláštností v celé organizaci a způsobu vedení boje, které se plně odrážejí i v organizaci a činnosti týlu.

Jednou z důležitých otázek, které vojskový týl musí v souvislosti s těmito změnami řešit, je otázka správného rozmístování týlových jednotek, útvarů a zařízení a včasného a účelného jejich přemístování v armádní útočné operaci.

Při řešení této otázky třeba vzít v úvahu tyto prvky a podmínky:

- celkové operační učlenění vševojskové armády,
- zámysl vševojskových velitelů, a to především velitele vševojskové armády, a konečně na hlavních směrech útočné operace frontu též velitele frontu,
- dobu zahájení útočné operace (s rozedněním nebo v noci),
- rozmístění týlových jednotek, útvarů a zařízení vojskového a armádního týlu ve výchozím prostoru armády pro útočnou operaci,
- využití vojskového týlového prostoru pro potřebu letectva.

Jako další, avšak ne vždy stejně významné mohou se tu projevit ještě prvky jako hloubka bojových úkolů stanovených útvarům a svazkům prvního sledu armády, čas stanovený k provedení těchto úkolů, množství zásob soustředěných v přípravném období u útvarů a svazků k okamžiku zahájení útočné operace, celkový ráz terénu a možnosti jeho využití pro PAO, počet a stav cest v daném útočném pásmu, roční období a celkový ráz povětrnostních podmínek, celkový ráz týlových útvarů a zařízení a způsob jejich odborné činnosti a p.

Rozeberme si některé tyto hlavní podmínky s cílem zdůvodnit, v jakém rozsahu a smyslu se zřetelem na vedení soudobé útočné operace mají vliv na rozmístování a přemístování týlových jednotek, útvarů a zařízení v boji. Vycházejme z předpokládaného možného operačního učlenění armády ve výchozím položení, jak ukazuje příloha 1.

Zásady pro rozmístování vojskového týlu ve výchozím položení v armádní útočné operaci

Operační učlenění armády na směr hlavního úderu se zpravidla skládá ze dvou sledů, z dělostřeleckých skupin a ze záloh.

Divise prvního sledu se ve výchozím položení k útoku zpravidla uskupují na dva sledy, při čemž se pluky druhého sledu divisi rozmísťují v hloubce 8 až 12 km. Při plánování průlomu hlavního pásma obrany nepřitele nočním bojem zmenšuje se vzdálenost mezi pluky prvního a druhého sledu na 2 až 3 km, výjimečně na 5 km. Veškeré dělostřelectvo za-

bezpečující průlom hlavního pásma obrany nepřítele se rozmisťuje v bojové sestavě pluků prvního sledu a v prostoru za nimi, t. j. před pluky druhého sledu. Stejně tak tomu je se vševojskovými a ostatními zálohami pluků a divisí prvního sledu.

Požadavek, aby bojové jednotky, t. j. střelecké (mechanisované, tankové) prapory a oddily, měly svoje týlové jednotky co nejblíže své bojové sestavě (ty jsou nejnižším článkem v celé organizaci vojskového týlu a přímo zabezpečují plnění bojových úkolů i životní potřeby jejich příslušníků materiálními prostředky) a aby se neustále v boji v těsné vzdálenosti za jejich sestavou přemísťovaly, vyžaduje, aby také tyto jednotky byly vhodné rozmístěny přímo v tomto prostoru.

To znamená, že celý prostor od linie fronty až do hloubky 8 až 12 km je přeplněn vojsky a prostě neskýtá dost možností a vhodné podmínky k rozmístění většiny týlových jednotek pluků, které jsou po týlových jednotkách praporů (oddílů) dalším důležitým článkem v organizaci vojskového týlu. Jejich význam se v boji za používání zbraní hromadného ničení podstatně zvyšuje, neboť právě ony musí být vždy pohotovы rychle doplnit zničené materiální prostředky nebo uhradit zvýšenou jejich spotřebu u pořízených jednotek. Proto rozmísťování týlových jednotek útvarů hned za jejich bojovými sestavami (Týl-I-5, čl. 113 a 114) má velký význam s hlediska jejich obrany proti napadení zbraněmi hromadného ničení nepřítelem. Jejich rozmísťování ve vzdálenostech větších, než jak je v předpise uvedeno, není ani účelné, ani, jak uvidíme dále, možné.

Kromě toho je třeba v prostoru za bojovou sestavou divisí prvního sledu a před prostorem rozmístění divisí druhého sledu rozmístit některé týlové útvary a zařízení divisí prvního sledu, část nebo všechny vyprošťovací a dilenské prostředky pohyblivých tankových opraven, pohyblivou zálohu materiálních prostředků, divisní obvaziště a konečně zpravidla i chirurgické polní pohyblivé nemocnice první linie.

Svazky prvního sledu armády (zpravidla 3 až 4 divise) na směru hlavního úderu prolamují nepřátelskou obranu v pásmu 18 až 24 km. K splnění jejich stanoveného úkolu, t. j. k prolomení taktické hloubky nepřátelské obrany, bude třeba zesílit je zpravidla 1 dělostřeleckou divisí, nejméně 1 ženijní brigádou, 1 až 3 kanonovými dělostřeleckými brigádami, 1 až 2 protiletadlovými divisemi, 1 protiletadlovým plukem řízených střel, 1 až 3 protitankovými dělostřeleckými brigádami a 1 chemickou brigádou. Kromě toho však v pásmu průlomu vševojskové armády bude rozmístěna většina nebo v určitých případech veškeré armádní dělostřelectvo.

Týlové jednotky všech těchto pluků (útvarů), jejichž počet — podle počtu divisí v prvním sledu — dosahuje 45 až 50, a předsunuté týlové útvary a zařízení divisí prvního sledu potřebují k svému rozptýlenému rozmístění zhruba plochy 120 až 160 km². I když připustíme určité rozšíření vojskového týlového prostoru divisí prvního sledu armády na směru hlavního úderu na úkor divise na směru podružném, bude na př. v našem případě třeba průměrně k rozmístění uvedených týlů prostoru širokého 20 km (15 km pásmo průlomu + 3 km rozšířený týlový prostor na úkor 4 sd; viz náčrt 1) a hlubokého 6 až 7 km (120 : 18).

Zvětšovat tento prostor posunutím jeho zadní hranice směrem od fronty nelze, neboť tomu brání prostor rozmístění divisí druhého sledu a záloh armády, který se volí ve vzdálenosti 20 až 30 km od linie fronty (na dru-

hém pásmu obrany) v rozloze 100 až 150 km² pro jednu divisi. Za prostorem divisi druhého sledu armády, t. j. ve vzdálenosti 25 km a více od linie fronty je možné již rozmisťovat týlové útvary a zařízení divisi prvního sledu a podle potřeby i týlové útvary a zařízení dělostřeleckých a protiletadlových divisi, a to tak, aby nebyly blíže než 3 až 5 km od prostoru rozmístění divisi druhého sledu armády, po př. od prostorů rozmístění vojsk záloh velitele armády.

Do jaké největší hloubky od linie fronty budou rozmístěny, o tom rozhodne především možnost jejich rozptýleného a krytého rozmístění se zřetelem na PAO, PVO, PCHO, PBO a protivýsadkovou obranu. Počítáme-li, že je třeba mezi jednotlivými divisními týlovými útvary a zařízeními dodržovat bezpečnostní vzdálenost 1,5 až 2 km a divisní dělostřelecké sklady a sklady PHM volit od ostatních nejméně na vzdálenost 3 km, je k jejich rozmístění v průměrně členitém terénu třeba zhruba plochy 16 až 24 km² pro jednu divisi. Pro týlové útvary a zařízení 9 divisi (3 vševojskové divise prvního sledu, 2 vševojskové divise druhého sledu, 2 dělostřelecké a 2 protiletadlové divise) a pro týlové jednotky útvarů tvořících zálohu velitele armády je třeba prostoru o průměrné rozloze 180 km². Pro rozptýlené rozmístění těchto týlů, divisi druhého sledu a vojsk záloh velitele armády je pak třeba průměrně 430 až 530 km², což při šířce útočného pásma armády 40 km vyžaduje hloubku prostoru 10 až 15 km (viz přílohu 1).

Rozmísťovat týlové útvary a zařízení divisi prvního sledu a dělostřeleckých divisi ve výchozím prostoru ve větší hloubce, než jak je uvedeno, není možné. V hloubce 35 až 50 km se již rozvíjejí nemocniční útvary a zařízení prvního sledu armádní nemocniční základny a rozmísťují se tam rovněž svazky druhého sledu armády. Není to také účelné, neboť by se zbytečně týlové útvary a zařízení již hned na počátku vzdalovaly od svých divisi a vznikly by značné obtíže jak při velení týlu, tak při organizaci přísunu a odsunu.

Konečně nelze v této souvislosti přehlédnout skutečnost, že v hloubce 30 až 50 km od linie fronty budou ve výchozím prostoru v mnohých případech vyhrazeny prostory pro letiště bitevního letectva. Přitom však již v přípravném období, ale též během boje bude často značná část sil a prostředků ženijně letištní služby pracovat daleko blíže k linii fronty (až 8 km) s cílem připravit další nová letiště předvídané pro bitevní a stíhací letectvo.

Srovnejme nyní, zda některým všeobecně platným zásadám vedení armádní útočné operace v celku odpovídají vpředu zdůvodněné zásady rozmisťování týlových jednotek, útvarů a zařízení svazků a útvarů působících v prvním sledu operačního učlenění armády a jaké zásady třeba odvodit tu pro jejich přemisťování během útočné operace.

Vliv operačního učlenění armády

Všeobecným úkolem prvního a druhého sledu v armádní útočné operaci je prolomit taktickou hloubku nepřátelské obrany a vytvořit výhodné podmínky pro zasazení třetího sledu armády k rychlému rozvíjení úspěchu do operační hloubky.

Divise druhého sledu, jehož úkolem bude zpravidla dokončit průlom pásma sborových záloh, zahajují přesun k plnění tohoto svého úkolu zpra-

vidla v době krátce po zahájení zteče hlavního pásma obrany divisemi prvního sledu.

K tomu je nezbytné vyhradit největší možný počet podélných cest. Je nasnadě, že to budou prakticky všechny divisní i plukovní přisunové cesty divisi prvního sledu, kterých tak nejméně 3 až 4 hodiny nebude možno pro potřeby přisunu použít.

Jakmile jednotlivé prvky bojové sestavy po zahájení zteče začnou postupovat a přemísťovat se vpřed (střelecké a jiné prapory, minometné a raketometné a některé dělostřelecké oddíly), znamená to, že potřebné materiální prostředky (hlavně munice) pro boj čerpají ze svých pohyblivých zásob vezených na dopravních prostředcích svých týlových jednotek, které jim zabezpečují kromě toho potřebnou zdravotnickou a technickou pomoc. Tyto zásoby, jak ukazují zkušenosti z Veliké vlastenecké války a jak zatím ukazuje současný stav výzkumu v tomto směru, zpravidla postačí krýt spotřebu plánovanou k průlomu celého hlavního pásma nepřátelské obrany. Pro boj o toto pásmo a pro další postup do hloubky nepřátelské obrany je však třeba spotřebované pohyblivé zásoby (především munice a PHM pro samohybná děla a tanky) nesené a vezené u jednotek doplnit ze zásob pluků. Rychlé doplnění zásob po ztrátách materiálních prostředků, způsobených nepřátelskými zbraněmi hromadného ničení, třeba zabezpečit přiblížením pohyblivých záloh materiálu. V boji o průlom taktické hloubky třeba počítat i se zvýšenými ztrátami osob a bojové techniky. K jejich účinné a rychlé likvidaci třeba přiblížit k prostoru největších ztrát plukovní obvažště, vyprošťovací a dilenské prostředky. Z toho vyplývá požadavek tyto týlové jednotky

- přesunout, nejsou-li plně rozvinuty, za čelními jednotkami ještě před divisemi druhého sledu; jinak je nebezpečí, že se odtrhnou od svých jednotek na příliš velkou vzdálenost a že přijdou se svými zásobami materiálních prostředků, zdravotnickou a technickou pomocí pozdě; další jejich přesun možno provést po průchodu vojsk druhého sledu armády;
- nezatěžovat nadměrnými zásobami materiálních prostředků. Bezpodmínečně však musí mít úplné pohyblivé zásoby a všechny musí být pohotovы rychle se přesunout po stanovených osách přesunu v stanovenou dobu a v určeném pořadí za svými jednotkami.

Zůstává otevřena otázka, zda takto postupovat stejně u dělostřeleckých brigád tvořících divisní dělostřelecké skupiny. U tohoto dělostřelectva je k začátku útoku v palebných postaveních složena munice pro dělostřeleckou přípravu zteče a munice, které bude použito k podpoře zteče a útoku v hloubce obrany do doby, než se jednotlivé dělostřelecké oddíly začnou přemísťovat.

V době, kdy se přesunují vojska druhého sledu armády za divisemi prvního sledu, aby po prolomení hlavního pásma nepřátelské obrany rychle pronikla k pásmu sborových záloh, plní část dělostřelectva své úkoly ještě z původních palebných postavení. Dopředu se začne přemísťovat zpravidla v době, kdy hlavní síly vojsk druhého sledu již prošly nebo dokončují svůj průchod prostorem jejich palebných postavení.

Boj o pásmo sborových záloh musí být ovšem zabezpečen již veškerým dělostřelectvem. Průměrná spotřeba munice pro boj o toto pásmo může

dosáhnout výše 0,3 až 0,5 p/p; musí být zabezpečena přísunem munice z plukovních (brigádních), po př. z divisních skladů, aby u zbraně byly opět úplné pohyblivé zásoby k plnění dalšího úkolu.

Pokud jde o přemisťování dělostřeleckých plukovních (brigádních) ob-
vazišť, po př. obvaziště dělostřeleckých divisí, je tu třeba uvážit, že jed-
notky dělostřelectva mohou s výhodou využít pomoci vševojskových zdra-
votnických zařízení a není třeba vždy tak úzkostlivě dbát, aby tato obva-
ziště bezpodmínečně následovala za svými útvary, i když toto řešení má
svoje nesporné výhody. Konečně jejich přesuny budou často řízeny star-
šími náčelníky zdravotnické služby v rámci jednotlivých divisí, v někte-
rých případech zdravotnického oddělení armády.

Přemisťování prostředků technického zabezpečení dělostřelectva třeba
organizovat tak, aby tyto prostředky byly připraveny poskytovat potřeb-
nou pomoc v prostorech rozmístění největší část dělostřelectva. Možno
tedy učinit závěr, že

- pokud jde o přemisťování týlových jednotek dělostřeleckých pluků
(brigád), možno tyto jednotky, a to v přísném souladu s plánem pře-
místění dělostřelectva, přemístit buď hned s dělostřeleckými útvary
ještě před příchodem divisí druhého sledu nebo až za hlavními silami
divisí druhého sledu,
- včasnému přemisťování týlových jednotek dělostřelectva v rámci voj-
skového týlu třeba věnovat velkou pozornost již v době plánování
útočné operace a dále během vedení boje a že tato otázka musí být
zpravidla řešena zásahem staršího náčelníka,
- jako nejvýhodnější prostor pro rozmístění týlových jednotek dělostř-
leckých útvarů zabezpečujících boj o pásmo sborových záloh nepřítele
se jeví prostor postavení divisních záloh hlavního pásma nepřátelské
obran, kde bude zpravidla, a to i přes značné zničení účinkem našich
zbraní, ještě dost možností k využití ženiijních staveb vybudovaných
nepřítelem k ukrytí bojové techniky (před tímto postavením, v něm
a za ním nepřítel na př. rozmisťuje část svého dělostřelectva, hlavně
sborové, armádní, atomové a p.).

Po zasazení divisí druhého sledu do útoku na pásmo sborových záloh
nepřítele se situace v celé hloubce vojskového týlového prostoru, pokud
jde o možnosti rozmístění týlových jednotek útvarů a zařízení, podstatně
zlepšuje, neboť jeho hloubka se z 25 až 30 km zvětšila již na 45 až 55 km
a s východem divisí do prostoru za pásmo sborových záloh se zvětšuje do-
konce až na 60 až 70 km. Kromě toho zpravidla lze počítat též se zvětšením
celkového prostoru i do šířky. Toto zvětšení prostoru do hloubky bude
ovšem jen přechodné, neboť velitel armády ho bude posunutím zadní hra-
nice vojskového týlového prostoru vpřed zkracovat.

Zbývá tedy jen vyřešit otázku, kdy a kam přemístit týlové útvary a
zařízení svazků prvního sledu, svazků druhů vojsk a týlové jednotky
útvarů vyčleněných do záloh velitele armády, jež všechny jsou ve výcho-
zím položení k útoku rozmisťovány v hloubce do 25 až 30 km (t. j. za
druhým obranným pásmem ve výchozím prostoru).

Na řešení této otázky má především vliv zámysl velitele armády (frontu), kdy, na kterém směru, po kterých a po kolika cestách zasadit divise třetího sledu armády, po př. v dalším průběhu útočné operace druhý sled frontu, mechanisovanou armádu.

Vliv zámyslu vedení operace vševojskového velitele na přemístění vojskového týlu

K úspěšnému rozvíjení soudobé útočné operace po prolomení taktické hloubky nepřátelské obrany je třeba, aby třetí sled armády byl připraven k zasazení již během prvního dne operace (byla-li zahájena na př. nočním průlomem hlavního pásma obrany) nebo na začátku druhého dne operace.

K dosažení čáry (prostoru) svého zasazení potřebuje překonat ještě během prvního dne operace zhruba 100 km i více (podle vzdálenosti prostoru rozmístění ve výchozím položení od linie fronty), což vyžaduje v prvním případě 6 až 8 hodin denního světla nebo 8 až 10 hodin noční doby v druhém případě.

Na směru hlavního úderu frontu bude zpravidla použito k rozvíjení úspěchu armádní operace do operační hloubky nepřítele druhého sledu frontu, mechanisované armády. K jejímu zasazení bude třeba 2 až 3 nočních přesunů, a to se zřetelem na celkovou vzdálenost prostoru jejího soustředění k začátku armádní operace. K vytvoření podmínek k jejímu úspěšnému zasazení je třeba zpravidla prolomit nepřátelskou obranu dvěma vševojskovými armádami v těsné součinnosti.

K přesunu mechanisované armády, který sám časově bude zpravidla zabírat značnou dobu, bude rovněž třeba vyhradit většinu nejlepších cest připravených vojsky vševojskových armád prvního sledu, v jejichž útočném pásmu bude mechanisovaná armáda zasazována do průlomu. Po dobu jejího přesunu bude využití těchto cest pro potřeby přísunu svazků vševojskových armád dočasně nemožné nebo bude značně omezeno.

Z těchto skutečností možno vyvodit závěr, že

a) je-li plánováno zasazení třetího sledu armády v první den operace, bude nejlépe přemísťovat týlové útvary a zařízení svazků prvního a druhého sledu armády za vojsky takto:

- zdravotnické prapory (divisní obvaziště), nutné vyprošťovací a dilenské prostředky, dopravní prostředky se zásobami, které nutno doplnit podřízeným útvarům během dne (hlavně municí a PHM pro tanky a samohybná děla), a konečně pohyblivou zálohu materiálních prostředků před svazky třetího sledu armády,
- ostatní týlové útvary a zařízení, t. j. dopravní prostředky a materiálem proviantních, intendantních, technických skladů, skladů PHM a dělostřeleckých (zbytek zásob), intendantní a autotraktorové dílny, polní pekárny, polní jatky a p., až po přesunu svazků třetího sledu armády;

b) při plánování zasazení svazků mechanisované armády v útočném pásmu armády přemístit do nových prostorů blíže k vojskům všechna týlová zařízení a útvary divise vševojskové armády prvního sledu ještě před průchodem mechanisované armády vojskovým týlovým prostorem vševojskové armády.

Vliv zahájení a vedení útočné operace v noci na přemisťování vojskového týlu

Při průlomu nepřátelské obrany v noci zmenšuje se zpravidla vzdálenost mezi jednotlivými sledy operačního učlenění armády ve výchozím položení. Tím jsou též vytvářeny nutné podmínky pro přiblížení týlových jednotek pluků (útvárů) a týlových útvarů a zařízení svazků k linii fronty.

Toto zkrácení vzdáleností ve výchozím položení k útoku v souladu se zpravidla dřívějším zasazením druhého sledu armády (může být zasazen na př. ještě před rozedněním anebo za svítání při dokončení průlomu hlavního pásma obrany) a konečně obtíže při zaujímání nových prostorů rozmístění týlovými jednotkami si vynucuje změnu v jejich přemístění. Zatím co při útoku zahájeném ve dne je třeba první jejich přemístění provést ještě před přesunem divisi druhého sledu armády, v tomto případě je účelnější přemístit je až za druhým sledem armády, kdy tento sled uvolní cesty. Týlové jednotky se pak přesunou zpravidla jen jedním posunem za bojovými sestavami svých útvarů, aby je v nejkratším čase zabezpečily všim potřebným k nastávajícímu dalšímu boji ve dne, a to ještě před rozedněním.

Divisní týlové útvary a zařízení divisi prvního sledu budou v tomto případě vzdáleny od linie fronty (v okamžiku prolomení třetího postavení) do 30 až 35 km.

Pro další útok ve dne třeba v takovémto případě počítat opět s vyšším tempem útoku. Na konci dne budou tedy vojska o 40 až 50 km dále vpředu, čímž se zvětší vzdálenost týlových útvarů a zařízení, dokud zůstanou ve výchozím prostoru, na 60 až 75 km. Jeví se tu v podstatě dvě možná řešení v jejich přemisťování.

První řešení: Přiblížit ještě na sklonku první noci všechny týlové útvary a zařízení divise k vojskům posunem o 10 až 15 km, tam vyčkat a přesunout se za vojsky na sklonku dne boje. Nevýhoda tohoto řešení: zbytečný pohyb, zaujímání nových prostorů v noci nebo za ranního rozbřesku s možností prozradit se.

Druhé, podle mého názoru výhodnější řešení: Přiblížit k vojskům jen ty týlové útvary a zařízení, kterých je k vedení boje ve dne vojskům divisi nezbytně třeba (divisní zdravotnický prapor, vyprošťovací a dílenské prostředky, pohyblivé zálohy materiálních prostředků). Ostatní týlové útvary a zařízení ponechat v původním prostoru a přemístit je za vojska až ve dne nebo na sklonku dne boje (se setměním anebo v noci), kdy budou anebo dokud budou veškeré cesty volné. Toto řešení má ještě další výhodu, a to, že týlový průzkum může být proveden ve dne; to se pochopitelně kladně odrazí na rychlejším zaujímání nového prostoru, na rychlejším rozvinutí týlových jednotek a tím i v lepších výsledcích jejich vlastní činnosti.

Vliv rozmístění vojskového a armádního týlu ve výchozím položení na přemisťování vojskového týlu během útočné operace

Vycházejme při rozboru této otázky z ustanovení předpisu Týl-II-1, hlavy 3, která určuje zásady pro zřizování čelních oddělení armádní zásobovací základny a pro přemisťování armádních polních skladů.

Při hloubce armádní útočné operace 150 až 200 km to znamená, že ve výchozím položení k útoku třeba armádní polní sklady rozmístit v hloubce (podle stupně použitelnosti železnice a podle rozptýlení zásobovacích stanic) 60 až 90 km od linie frontu. Při tempu útoku 30 až 40 km za den, v operační hloubce až 50 km i více, na konci jednotlivých dní operace narůstá délka armádního úseku přísunu v prvním období operace o 30 až 40 km, v druhém období dokonce až o 50 km. Situace se pak jeví tak, jak ukazuje příloha 2.

Tyto vzdálenosti není možno překlenout jedním denním koloběhem automobilních dopravních prostředků (při průměrném denním výkonu 200 až 250 km, při velmi dobrých cestách anebo při vybavení vozidel pro jízdu v noci až 300 km). Proto je třeba zkrátit je tak, aby jednotlivé hlavní úseky přísunu bylo možno překonat alespoň jednodenním koloběhem, t. j. o celkové délce jednotlivých úseků do 100 až 125 km, ve výjimečných případech 150 km.

K zabezpečení včasného a pravidelného přísunu všech materiálních prostředků vojskům armáda rozvíjí v průběhu útočné operace podél armádní vojenské automobilní silnice čelní oddělení armádních polních skladů na zemi.

Jak schema 2 ukazuje, bude třeba rozvinout je přibližně co nejbližší divizním skladům a na vzdálenost nepřesahující polovinu denního koloběhu automobilních dopravních prostředků, t. j. na celkovou vzdálenost zhruba 100 až 125 km, t. j. průměrně vždy již po 2, výjimkou po 3 dnech útočné operace.

Obdobně tomu bude i v dalším průběhu útočné operace, avšak s určitými změnami v organizaci armádního týlu, a to se zřetelem na rychlost obnovy železničního úseku, zřizování vykládacích nebo zásobovacích stanic, po př. na čelní oddělení polních frontových skladů, budou-li péči frontu rozvinuta koncem útočné operace armády k zabezpečení rozvíjení frontové operace.

Přemisťování týlových útvarů a zařízení divisí častěji než jednou za den při dosavadní jejich organizaci a při velmi nepatrném stupni mechanisace prací není účelné, neboť ztěžuje jejich vlastní odbornou činnost. Naproti tomu je třeba, aby se týlové útvary zbytečně od vojsk nevzdálily. To vyžaduje, aby se tedy přemisťovaly za vojsky zpravidla jednou za den.

Usilovat o to musí jednak velitelé divisí, jednak starší náčelníci (velitel armády a náčelník týlu armády) jako funkcionáři odpovědní za přísun zásob z armádních skladů podřízeným útvarům a svazkům.

Zvláštní místo při řešení otázky přemisťování týlových útvarů a zařízení svazků zaujímá přemisťování polních pekáren. Způsob jejich práce vyžaduje, při stávající organizaci, jejich přemisťování jednou za dva dny. Denní přemisťování znamená u nich tak vysoký stupeň ztrát na výkonu, že by byly jen pro svazek přítěží. Bude proto třeba věnovat této otázce více pozornosti a zkoumat, zda a za jakých podmínek by bylo výhodnější polní pekárny soustředit u armády a řídit jejich činnost centrálně orgány týlu armády.

Odpovědnost za rozmisťování a přemisťování vojskového týlu v armádní útočné operaci

Prostory pro rozmístění týlových jednotek, útvarů a zařízení vojskového týlu, jakož i způsob pořadí a dobu jejich přemisťování v průběhu boje určuje vždy vševojskový velitel. Podle jeho rozhodnutí vlastní organizace celé této otázky a její provádění je hlavním úkolem náčelníka týlu.

Soudobý útočný boj však vyžaduje, aby byly tyto otázky řešeny centralisovaně, a to náčelníky týlu svazků.

Náčelníci týlu svazků pak si musí uvědomit, že k úspěšnému vyřešení této otázky nutno vycházet z dokonalého ujasnění plánu boje (operace), a proto že je nutno ji řešit v úplné součinnosti se štábem divise a veliteli druhů vojsk a pro dokonalé ujasnění některých základních otázek často též s náčelníkem týlu armády.

Náčelník týlu armády je totiž do značné míry odpověden za včasné přemisťování týlových útvarů a zařízení podřízených divisi, jakož i týlových jednotek armádních útvarů a posilových útvarů, dokud zůstávají během operace v podřízenosti velitele armády (na př. armádní protiletadlová skupina, armádní zálohy atd.). Tato odpovědnost vyplývá ze skutečnosti, že včasné přemisťování vojskového týlu musí být v naprostém souladu s plánovaným zasazením divisi druhého a třetího sledu armády, s plánem přisunu materiálních prostředků armádou divisi prvního sledu a jejich posilovým prostředkům, jakož i s manévrem týlových útvarů a zařízení armády, předsunovaných a rozvinovaných ve vojskovém týlovém prostoru (CHPPN první linie, první sled armádní nemocniční základny, SPV armády, ČOPAS a p.).

Proto je náčelník týlu armády, který organizuje přisun materiálu vojskovému týlu, rozmístění a přemisťování týlových útvarů a zařízení armády, povinen navrhnout veliteli čáry divisních skladů, podle situace čáry divisních obvodů a CHPPN 1. linie, vyhrazené prostory pro týly armádních útvarů, pro týly divisi druhého (třetího) sledu, jakož i zadní hranici vojskového týlového prostoru ve výchozím prostoru armády pro útočnou operaci a v průběhu útočné operace.

Tyto návrhy musí vycházet nejen z vlastních potřeb materiálního, technického a zdravotnického zabezpečení armády, ale především též z operačního zámyslu velitele armády. Doba a pásmo přesunu a zasazení druhého a třetího sledu armády a stejně tak všech záloh velitele armády, doba a pásmo přesunu a zasazení mechanizované armády v útočném pásmu armády, prostory plánované pro letiště bitevního a stíhacího letectva, cesty vyhrazené pro přesuny leteckých technických útvarů a svazků, jakož i pro přisuny a odsuny materiálních prostředků letectva a p., to jsou základní podmínky, jež si musí náčelník týlu předem v součinnosti se štábem armády a veliteli druhů vojsk ujasnit, neboť ony mají po této stránce významnou úlohu.

Teprve po důkladném zhodnocení všech těchto operačních a všech operacně týlových prvků (dopravní spoje, jejich druh a výkonnost, množství materiálních prostředků, jež nutno denně vojskům v průběhu operace přisunovat, a p.), může náčelník týlu podat situaci odpovídající návrh veliteli

armády o otázce: plánu posunování zadní hranice vojskového týlového prostoru během útočné operace a tím i v podstatě určit, kdy nejpozději třeba přemístit týlové útvary a zařízení tam rozmístěné dále vpřed.

Celkový závěr

Z rozboru jednotlivých, podle mého soudu nejdůležitějších otázek, s nimiž je nutno se vyrovnat při řešení problému nejvhodnějšího způsobu přemisťování vojskového týlu v armádní útočné operaci, při dosavadní organizaci vojsk a jejich týlů, lze vyvodit tyto hlavní zásady:

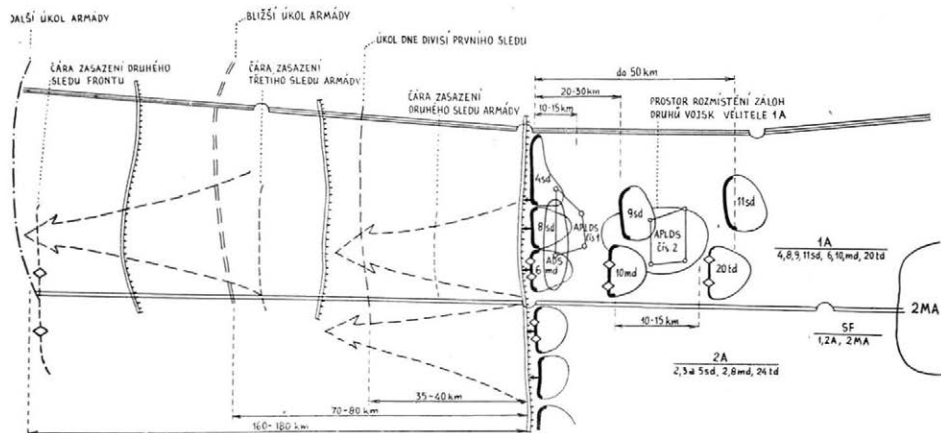
a) Při rozmisťování týlových jednotek, útvarů a zařízení vojskového týlu ve výchozím prostoru armádní útočné operace (viz příloha 3):

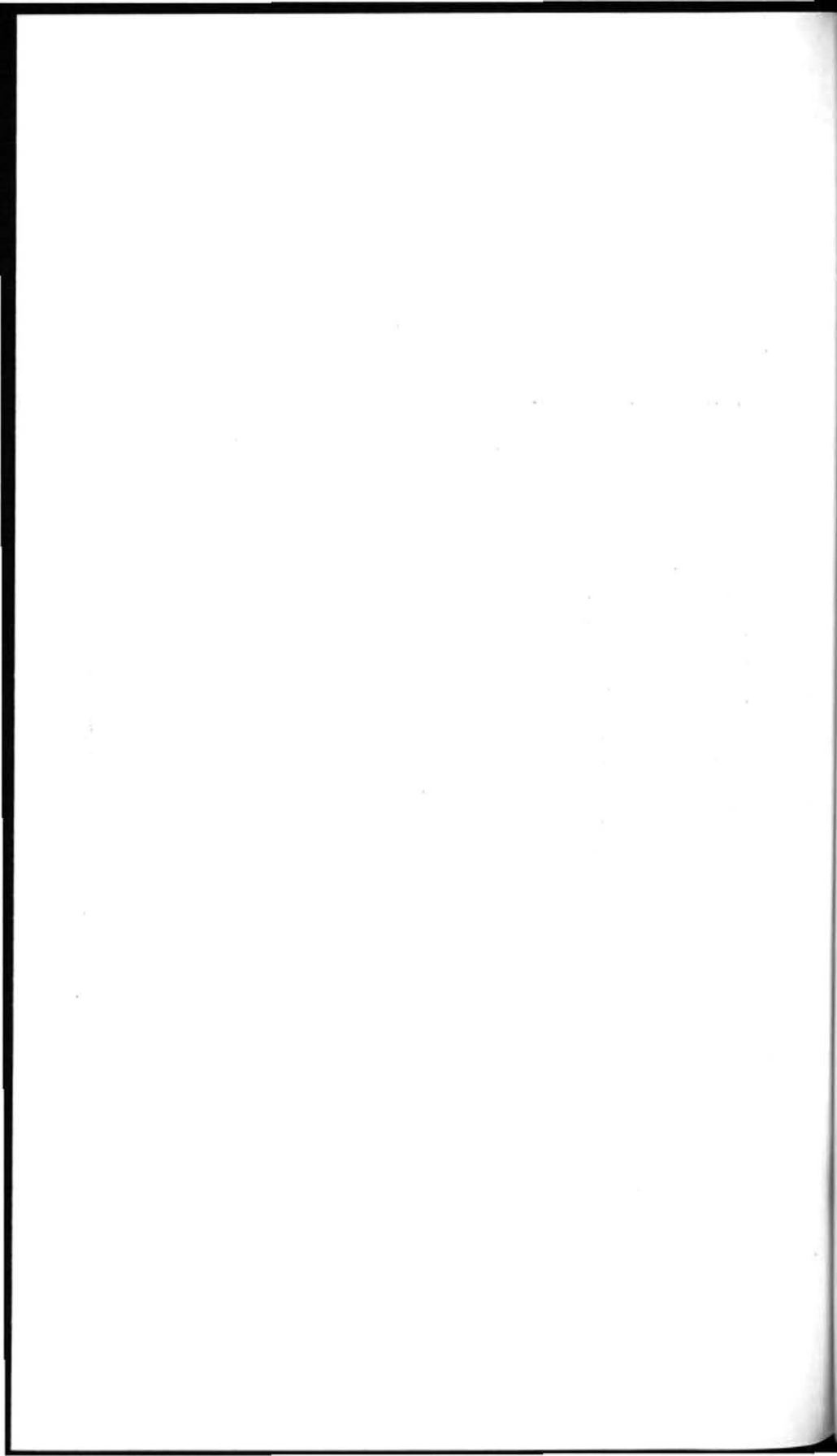
- týlové jednotky útvarů (i s posilovými útvary) divisi prvního sledu armády rozmisťovat se zřetelem na jejich odbornost (zdravotnické zabezpečení, technické zabezpečení bojových vozidel, materiální zabezpečení) rozptýleně v prostoru co nejbližší za bojovou sestavou divisi prvního sledu;
- týlové útvary a zařízení divisi prvního sledu, posilových svazků a zpravidla týlové jednotky útvarů vyčleněných do záloh velitele armády, rozmisťovat rozptýleně v prostoru nejdále za prostorem divisi druhého sledu armády. Týlové útvary a zařízení, jež vzhledem k plnění svých úkolů musí být přiblíženy k vojskům (divisní zdravotnické prapory, potřebné prostředky technického zabezpečení, pohyblivé zálohy materiálních prostředků a j.) rozmisťovat v prostoru týlových jednotek útvarů divisi prvního sledu.

b) Při přemisťování týlových jednotek, útvarů a zařízení během útočné operace:

- dbát přísně zásady, že týlové jednotky praporů (oddílů) a pluků jsou neoddělitelnou součástí bojových jednotek. Během boje proto musí neustále za nimi následovat. K tomu cíli organisovat jejich přemisťování během boje tak, aby se od svých čelních jednotek (od linie fronty) nevzdálily: praporní (oddílové) více než na 2 až 3 km, plukovní obvažiště a prostředky technického zabezpečení a bojové výdejny více než do 10 až 15 km, ostatní více než do 15 až 20 km. Provádění této zásady se musí stát jedním z hlavních úkolů vševojskových štábů;
- týlové útvary a zařízení svazků přemisťovat:
 - divisní obvažiště, shromaždiště porouchaných vozidel pro boj, vozidla (tanky a samohybná děla), pohyblivé zálohy materiálních prostředků a podle situace i další potřebné zásoby zpravidla dvakrát denně a tak, aby byly vždy pohotovы poskytnout potřebnou pomoc tehdy, když to situace bude nejvíce vyžadovat,
 - ostatní týlové útvary a zařízení přemisťovat zpravidla jednou za den, a to především s využitím noční doby nebo omezené viditelnosti;
- přemisťování týlových jednotek, útvarů a zařízení plánovat a organisovat vždy se zřetelem na předvídaný a skutečný vývoj boje, t. j. v součinnosti se vševojskovými štáby a štáby druhů vojsk (dělostřelectva, leteckých technických útvarů);

SCHEMA OPERAČNÍHO UČLENĚNÍ VŠEVOJSKOVÉ ARMÁDY V ÚTOČNÉ OPERACI VE VÝCHOZÍM POLOŽENÍ (Možný způsob)

SCHEMA NARŮSTÁNÍ DÉLKY ÚSEKU ARMÁDNÍHO PŘISUNU V ÚTOČNÉ OPERACI (Možný způsob)

1. D-1 útočné operace:

- divisní sklady (a ostatní týlové útvary a zařízení) se po přesunu divisi druhého (po př. i třetího) sledu armády, nejpozději však v noci na druhý den operace rozmístí v novém prostoru (B),
- délka úseku armádního přísunu vzroste na 60—90 km, délka koloběhu na 120—180 km

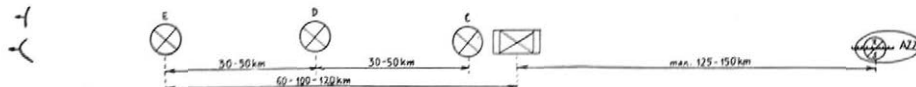
2. D-2 útočné operace:

- po přemístění divisních skladů z B do prostoru C (posun v operační hloubce může být i větší než 30—40 km, a to s cílem přiblížit se více bojové sestavě divise) zvětší se délka úseku armádního přísunu na 90—130 km, délka koloběhu na 180—260 km. Ke zkrácení délky koloběhu v dalších dnech operace na úseku armádního přísunu třeba rozvinout ČOAZZ

3. D-3 a D-4 útočné operace

- přísun zásob je uskutečňován z ČOAZZ

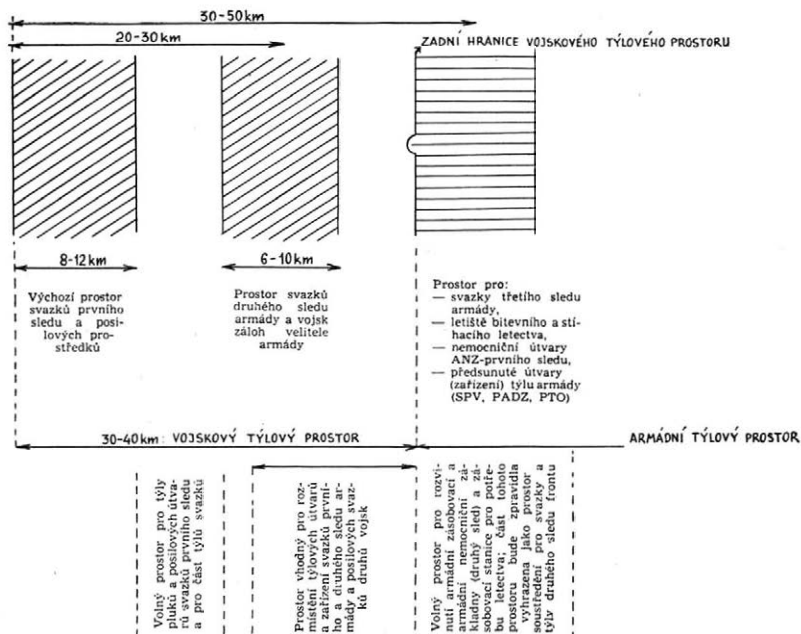

4. D-5 a D-6 útočné operace:

- vzdálenost vojak od A22 se zvětší na 220—280 a dále 250 až 370 km, od ČOAZZ na 150—200 km. Zřícením dalšího ČOAZZ, přemístěním A22 nebo rozvinutím ČOFZZ je třeba zase úsek armádního přísunu zkrátit

25. What is the purpose of the study?

SCHEMA ROZDĚLENÍ A VYUŽITÍ VÝCHOZÍHO PROSTORU V ARMÁDNÍ ÚTOČNÉ OPERACI PRO ROZMÍSTĚNÍ VOJSK A JEJICH TÝLU

1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566 2567 2568 2569 2570 2571 2572 2573 2574 2575 2576 2577 2578 2579 2580 2581 2582 2583 2584 2585 2586 2587 2588 2589 2590 2591 2592 2593 2594 2595 2596 2597 2598 2599 2600 2601 2602 2603 2604 2605 2606 2607 2608 2609 2610 2611 2612 2613 2614 2615 2616 2617 2618 2619 2620 2621 2622 2623 2624 2625 2626 2627 2628 2629 2630 2631 2632 2633 2634 2635 2636 2637 2638 2639 2640 2641 2642 2643 2644 2645 2646 2647 2648 2649 2650 2651 2652 2653 2654 2655 2656 2657 2658 2659 2660 2661 2662 2663 2664 2665 2666 2667 2668 2669 2670 2671 2672 2673 2674 2675 2676 2677 2678 2679 2680 2681 2682 2683 2684 2685 2686 2687 2688 2689 2690 2691 2692 2693 2694 2695 2696 2697 2698 2699 2700 2701 2702 2703 2704 2705 2706 2707 2708 2709 2710 2711 2712 2713 2714 2715 2716 2717 2718 2719 2720 2721 2722 2723 2724 2725 2726 2727 2728 2729 2730 2731 2732 2733 2734 2735 2736 2737 2738 2739 2740 2741 2742 2743 2744 2745 2746 2747 2748 2749 2750 2751 2752 2753 2754 2755 2756 2757 2758 2759 2760 2761 2762 2763 2764 2765 2766 2767 2768 2769 2770 2771 2772 2773 2774 2775 2776 2777 2778 2779 2780 2781 2782 2783 2784 2785 2786 2787 2788 2789 2790 2791 2792 2793 2794 2795 2796 2797 2798 2799 2800 2801 2802 2803 2804 2805 2806 2807 2808

- přemisťování týlových jednotek, útvarů a zařízení plánovat a organisovat centrálně, a to zpravidla za přímé pomoci a pokynů staršího náčelníka týlu. Přemisťování týlových jednotek útvarů v rámci divisi plánují a organisují náčelníci týlu divisi v součinnosti se štábem divise a štábem dělostřelectva divise. Přemisťování týlových útvarů a zařízení divisi organisují náčelníci týlu divisi v součinnosti se štáby svých divisi, ale též podle pokynů (nařízení) náčelníka týlu armády;
- týlové jednotky, útvary a zařízení musí vzhledem k vysokému tempu útoku a k možnostem náhlých změn v situaci být kdykoli schopny v nejkratším čase zahájit přesun do nových prostorů. To vyžaduje, aby se v prostorech svého rozmístění rozvínovaly jen v nejnútnejším rozsahu a rychle. Ve výchozím položení k útoku se zpravidla, je-li zaujímano krátkou dobu před útokem, vůbec nerozvínují;
- znát dokonale účinky zbraní hromadného ničení nejen na osoby a vlastní týlovou techniku a materiální prostředky, ale též na různé druhy objektů, ženiálních staveb, terénu a jeho tvarů s cílem rychle a účinně jich využít na svou ochranu;
- ovládat všechny zásady ochrany a obrany proti účinkům zbraní hromadného ničení a dovést rychle tyto účinky odstraňovat. Návyky v provádění částečné hygienické očisty a částečné desaktivace musí být příslušníky týlu tak osvojeny, že provedení částečné očisty a desaktivace nesmí v žádném případě narušit jejich stálou pohotovost k plnění odborných úkolů;
- prakticky dokonale ovládat všechny zásady maskování.

c) K rychlejšímu způsobu přemisťování týlových jednotek, útvarů a zařízení, než tomu bylo dosud, jakož i ke zkrácení lhůt při jejich rozvínování, svinování a provádění vlastní odborné činnosti (přisuny, odsuny) zavést nejvyšší stupeň mechanisace jejich práce a vybavit je vhodnými prostředky k vidění v noci a dokonalejšími prostředky radiového spojení, než tomu je dosud.